

Evaldas Baliuka

UAB „Duventa“ įgyvendintų ES projektų poveikis įmonės konkurencingumui.

Darbo vadovė lekt. Nijolė Pakalnienė.

Utenos kolegija, Verslo ir technologijų fakultetas, Verslo ir vadybos katedra.

Utena, 2014.

SANTRAUKA

Temos aktualumas ir naujumas. Šiuolaikinėje visuomenėje vyrauja aktyvus gyvenimo tempas. Konkurencija vyksta visose gyvenimo sferose. Didėjantys žmonių poreikiai kelia reikalavimus ne tik pačiam žmogui, bet ir šalyje įsikūrusioms įmonėms. Noras tobulėti, turėti kuo daugiau skatina įmones konkuruoti tarpusavyje, pasiūlant kuo patrauklesnę prekę ar paslaugą vartotojui. Kiekviena perkama prekė ar paslauga tenkina kokius nors poreikius ir teikia vartotojui tam tikrą naudą. Konkurencingumo stiprinimas vienas iš svarbiausių įmonių tikslų. Šiandieninėje rinkoje organizacijoms reikia ne tik turėti ir siekti išlaikyti atitinkamą pasiūlymą, bet nuolat kurti ir tobulinti savo konkurencinį pranašumą kitų organizacijų atžvilgiu. Konkurencingumo pozicijų stiprinimas – nuolat organizacijoje vykstantis procesas. Taikydami įvairius darbo metodus bei specifikas vadovai ne visada priima tinkamus sprendimus. Tai lemia didžiuliu greičiu kintanti rinka bei jos siūlomų prekių ar paslaugų gausa.

Baigiamojo darbo objektas – Europos Sąjungos paramos poveikis įmonės teikiamų paslaugų konkurencingumui.

Baigiamojo darbo tikslas – išanalizuoti UAB „Duventa“ įgyvendintų Europos Sąjungos projektų poveikį įmonės konkurencingumui.

Baigiamojo darbo uždaviniai:

1. Išnagrinėti konkurencingumo sampratą ir jį lemiančius veiksnius.
2. Apibūdinti ES struktūrinių fondų paramą ir jos įsisavinimo ypatumus Lietuvoje.
3. Nustatyti UAB „Duventa“ įgyvendintų ES projektų poveikį įmonės konkurencingumui.

Pirmojoje darbo dalyje išnagrinėta konkurencingumo samprata, įmonės konkurencingumą sąlygojantys veiksniai ir požymiai. Antrojoje - apibūdinti ES struktūrinės parama ir jos įsisavinimo ypatumai Lietuvoje.. Trečiojoje išanalizuotas UAB „Duventa“ įgyvendintų ES projektų poveikis įmonės konkurencingumui taikant pasirinktą, teorinėje darbo dalyje apibūdintą modelį.

Tyrimo charakteristika. Tyrimo tikslas – nustatyti UAB „Duventa“ įgyvendintų ES projektų poveikį įmonės konkurencingumui.

UAB „Duventa“ konkurencingumo pokyčiams, įgyvendinus ES projektus, nustatyti taikytas S. Adomaičio (2010) pateiktas modelis, pagal kurį vertinami įmonės veiksmai keturiuose

įmonės konkurencingumo perspektyvų srityse. UAB „Duventa“ veiklos pokyčiai vertinti taktiniame ir strateginiame lygmenyje finansų, žmogiškųjų išteklių, vidaus procesų ir klientų perspektyvų srityse. Minėtose srityse vertinti konkurencingumui turinčių įtakos veiklų ir veiklos principų pokyčiai. Konkurencingumo pokyčių nustatymui susidaryta matrica (žr. darbo 2 priedą).

Tyrimas vykdytas gavus asmeninį įmonės vadovo sutikimą. Planuojant tyrimo eigą, buvo iš anksto suderinta su įmonės vadovu, kada bus atliekamas interviu ir kokius dokumentus bus galima analizuoti.

Siekiant tyrimo tikslo, taikyti du tyrimo metodai:

- dokumentų analizė;
- individualus struktūrizuotas interviu.

Analizuoti įmonės įgyvendintų projektų aprašymai ir jų rezultatai.

Interviu pasirinktas kaip papildomas tyrimo metodas, nes dėl konfidencialumo nebuvo galimybės analizuoti kai kurių tyrimui reikalingų įmonės dokumentų, finansinių ataskaitų. Interviu atliktas apklausiant įmonės direktoriaus paskirtą asmenį. Informantas turėjo atitikti šiuos reikalavimus: asmuo, dirbantis UAB „Duventa“ ir tiesiogiai koordinavęs įmonėje įgyvendintus ES projektus.

Prieš atliekant interviu, buvo pranešama apie jo apimtį, pasakoma, ko bus tikimasi iš respondento. Po įžanginės dalies respondentas į interviu klausimus (3 darbo priedas) sutiko atsakyti tik raštu.

Interviu metu tiriamajam buvo pateikta 13 klausimų. 1-3 klausimais buvo siekiama nustatyti pagrindinius įmonės konkurencingumo šaltinius, esminiai klausimai yra 4 - 10, nes jais buvo siekiama sužinoti, kokią įtaką įmonėje įgyvendinti ES projektai turėjo įmonės finansiniams rezultatams. 11 – 13 klausimai, skirti ES projektų įgyvendinimo problemoms nustatyti.

Siekiant nepažeisti tyrimo etikos principų, informantas turėjo teisę apsispręsti dėl dalyvavimo šiame tyrime bei pateikti tokią informaciją, kuri nepažeistų įmonės interesų konfidencialumo aspektu.

Gauti rezultatai ir siūlomi sprendimai. Apibendrinus UAB „Duventa“ įgyvendintų ES projektų rezultatus, galima teigti, jog teigiami pokyčiai įmonėje vyko visose nagrinėjamose konkurencingumui svarbiose veiklų perspektyvų srityse. Didžiausi pokyčiai vyko žmogiškųjų išteklių srityje, nes po projektų įgyvendinimo pradėtos vykdyti dvi anksčiau nevykdytos įmonės konkurencingumui svarbios veiklos: strateginiame lygmenyje pradėtas vykdyti darbuotojų ugdymo planavimas atsižvelgiant į strateginius tikslus, ir taktiniam lygmeniui priskirtina veikla - darbo

užmokesčio susiejimas su nustatytais veiklos rodikliais. Klientų perspektyvų srityje strateginiame lygmenyje taip pat įvyko ženklius pokyčius: pradėta vykdyti rinkų analizės, prioritetinių klientų nustatymas, jų poreikių įvertinimas. Taigi, šiuo metu geriausia situacija įmonės konkurencingumo požiūriu yra žmogiškųjų išteklių ir klientų perspektyvų srityse, nes su šiomis sritimis sietini veiksmai yra tinkamai vykdomi. Pastebėta, kad dar yra svarbių įmonės konkurencingumui veiksnių, kurie įmonėje vykdomi tik iš dalies. Reiktų tobulinti veiksmus taktiniame lygmenyje vidaus procesų srityje (tinkamų technologijų parinkimas, procesų optimizavimas) ir finansų perspektyvų srityje (finansų apskaitos, ataskaitų ir valdymo automatizavimas; finansų kontrolės rodiklių nustatymas; valdymo apskaita). Po projektų įgyvendinimo nepasikeitė veiksmai, susiję su valdymo apskaitos vykdymu ir iki šiol ši veikla vykdoma tik iš dalies.

Atlikus tyrimą nustatyta, kad UAB „Duventa“ stiprinat konkurencinį pranašumą, reikia tobulinti veiksmus taktiniame lygmenyje vidaus procesų ir finansų perspektyvų srityse.

Pagrindinė tyrimo išvada. Išnagrinėjus UAB „Duventa“ įgyvendintų ES projektų poveikį įmonės konkurencingumui galima teigti, kad įgyvendinti projektai davė tik teigiamos naudos, ypač sustiprėjo įmonės konkurencinės pozicijos žmogiškųjų išteklių ir klientų perspektyvų srityse.

Praktinis darbo rezultatų reikšmingumas ir pritaikymo galimybės. Tyrimo rezultatai ir jų analizė atskleidžia tobulintinus UAB „Duventa“ veiksmus pagal konkurencinio pranašumo sritis. Tai gali būti naudinga įmonei, siekiant stiprinti konkurencinį pranašumą.